

VERZIJA 5.1

PRAVILA O KRITERIJIH IN NAČINU
PODALJŠEVANJA CERTIFIKATA
MLADIM PRIJAZNA OBČINA

REPUBLIKA SLOVENIJA
**MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST, KULTURO IN ŠPORT**
URAD REPUBLIKE SLOVENIJE ZA MLADINO

Skupnost občin Slovenije
Association of Municipalities and Towns of Slovenia

Inštitut za mladinsko politiko, Cesta IV. prekomorske 61a, 5270 Ajdovščina, izdaja naslednja

PRAVILA O KRITERIJIH IN NAČINU PODALJŠEVANJA VELJAVNOSTI CERTIFIKATA MLADIM PRIJAZNA OBČINA

VERZIJA 5.1

Ajdovščina, maj 2024

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

S temi pravili se določijo pogoji, kriteriji in postopek za podaljšanje veljavnosti certifikata Mladim prijazna občina tistim samoupravnim lokalnim skupnostim, ki so certifikat Mladim prijazna občina že pridobile in se jim veljavnost certifikata v tekočem letu izteka.

2. člen

Certifikat Mladim prijazna občina je priznanje samoupravnim lokalnim skupnostim, ki uspešno izvajajo ukrepe s področja vertikalnih in horizontalnih mladinskih politik. Tovrstni ukrepi so usmerjeni v integracijo vedno novih generacij mladih (to je oseb med 15 in 29 leti) v posamezne dele življenja družbe, predvsem pa v spodbujanje čim hitrejšega osamosvajanja mladih. Pri oceni uspešnosti izvajanja ukrepov je poseben poudarek namenjen področjem stanovanjskega ukvarjanja na področju mladine, participacije mladih, mladinskega organiziranja, izobraževanja, zaposlovanja, stanovanjske politike, informiranja mladih in skupnih projektov mladih in Občine na ravni politik za mlade.

3. člen

Podaljšanje veljavnosti certifikata Mladim prijazna občina se izvaja na podlagi poziva, ki ga objavi izvajalska organizacija.

4. člen

Postopke podaljšanja veljavnosti certifikata Mladim prijazna občina in izbor upravičencev vodi Inštitut za mladinsko politiko.

II. POGOJI ZA PODALJŠANJE VELJAVNOSTI CERTIFIKATA MLADIM PRIJAZNA OBČINA

5. člen

Vlagatelj vloge za podaljšanje veljavnosti certifikata Mladim prijazna občina je lahko samoupravna lokalna skupnost, ustanovljena na podlagi Zakona o ustanovitvi občin ter določitvi njihovih območij (Uradni list Republike Slovenije, št. 108/2006-UPB1, 99/2010, odločitev Ustavnega sodišča U-I-137/10-47, 9/2011), ki je certifikat Mladim prijazna občina že pridobila in se ji v tekočem letu izteka veljavnost pridobljenega certifikata.

6. člen

Certifikat Mladim prijazna občina se podaljša tisti samoupravni lokalni skupnosti, ki:

- je certifikat Mladim prijazna občina že pridobila in ji v obdobju od pridobitve certifikata ta ni bil odvzet,
- se ji v tekočem letu izteka obdobje veljavnosti certifikata Mladim prijazna občina,
- je v preteklih štirih koledarskih letih izvajala po vsaj en ukrep iz vsakega prednostnega področja navedenega v 9. členu teh pravil,
- izkaže napredek na področju mladine na posameznih področjih, navedenih v 10. členu teh pravil, ki je posledica izvajanja posameznih ukrepov,
- izpolnjuje pogoje in kriterije za podaljšanje veljavnosti certifikata opredeljene v 10. členu teh pravil,
- se na podlagi pregleda stanja in učinka zaveže k novim, višjim kazalnikom uspešnosti izvajanja ukrepa, ki jih bo dosegla v obdobju podaljšane veljavnosti certifikata ter

- ob vlogi poda izjavo, s katero se zaveže, da v obdobju, za katerega ji bo podaljšana veljavnost certifikata, ne bo prenehala z izvajanjem ukrepov, na podlagi katerih je podaljšala veljavnost certifikata. V tem obdobju je upravičena sprememba oziroma nadgradnja posemeznega ukrepa oziroma nadomestilo z novim ukrepom, v kolikor lokalna skupnost oceni, da bi sprememba ali nadgradnja ukrepa privedla do boljših rezultatov.

7. člen

Samoupravna lokalna skupnost s statusom mestne občine mora poleg pogoja iz tretje alineje prvega odstavka 6. člena teh pravil izpolnjevati še naslednji dodatni pogoj:

- v preteklih štirih letih je izvajala po vsaj dva ukrepa v vseh naslednjih prednostnih področjih: zaposlovanje mladih, izobraževanje mladih, stanovanjska politika za mlade in organiziranje mladih.

8a. člen

Certifikat Mladim prijazna občina se lahko zamrzne tisti samoupravni lokalni skupnosti, ki:

- je certifikat Mladim prijazna občina že pridobila in ji v obdobju veljavnosti certifikata ta ni bil odvzet,
- v preteklih štirih koledarskih letih ni izvajala vsaj po enega ukrepa iz vsakega prednostnega področja navedenega v 9. členu teh pravil oziroma po vsaj dveh ukrepov v skladu s 7. členom teh pravil,
- ne izkaže napredka na področju mladine na prednostnih področjih navedenih v 9. členu teh pravil in/ali
- kljub v vlogi podani izjavi, s katero se zaveže, da v obdobju, za katerega ji bo podaljšana veljavnost certifikata, ne bo prenehala z izvajanjem ukrepov, na podlagi katerih je podaljšala veljavnost certifikata, preneha z izvajanjem le-teh ter jih ne nadomesti z novimi ukrepi.

8b. člen

Zamrznitev certifikata Mladim prijazna občina in s tem prepoved do uporabe naziva Mladim prijazna občina traja štiri leta. V tem času lahko samoupravna lokalna skupnost skladno s temi

pravili in na podlagi javnega poziva za podaljšanje certifikata Mladim prijazna občina ponovno kandidira za podaljšanje certifikata.

V kolikor vlagatelj v obdobju trajanja zamrznitve ne podaljša veljavnosti certifikata, se mu po izteku zamrznitvenega roka naziv dokončno odvzame.

Samoupravna lokalna skupnost lahko po dokočnem odvzemu naziva ponovno odda vlogo za pridobitev certifikata Mladim prijazna občina. Komisija za pregled in vrednotenje prijav bo upravičenost do prejema naziva presojala po Pravilih o kriterijih in načinu podeljevanja certifikata Mladim prijazna občina.

9. člen

Prednostna področja vertikalnih in horizontalnih mladinskih politik za podaljšanje veljavnosti certifikata Mladim prijazna občina so:

- načrtno obravnavanje področja mladine,
- participacija mladih,
- organiziranje mladih,
- informiranje mladih,
- zaposlovanje mladih,
- izobraževanje mladih,
- stanovanjska politika za mlade in
- skupni projekti mladih in Občine na ravni politik za mlade.

10a. člen

Položaj mladih v lokalni skupnosti je treba celovito in načrtno urejati. Le s kontinuiranim načrtnim obravnavanjem mladine lahko lokalna skupnost zagotovi boljše sistemske pogoje za mladinsko

delo in mladinsko politiko ter druge pogoje za sodelovanje mladih pri odločanju o zanje pomembnih odločitvah, sofinancira mladinske strukture ter zagotavlja javni interes v mladinskem sektorju.

Kriterij 1: Samoupravna lokalna skupnost izpolnjuje pogoj za podaljšanje veljavnosti certifikata Mladim prijazna občina na tem prednostnem področju, če ima sprejet dokument, s katerim sistemsko ureja področje horizontalnih ali vertikalnih mladinskih politik v lokalni skupnosti, kot sta na primer:

- lokalni program oziroma strategija za mlade ali
- razvojna strategija lokalne skupnosti, ki mlade ločeno in natančno opredeljuje v vseh prednostnih področjih, ki so pomembna za življenje in razvoj mladih v lokalni skupnosti.

10b. člen

Participacija mladih v lokalnih skupnostih pomeni vključevanje mladih v odgovorne in izzivalne procese in odločitve, ki sledijo iz splošnih potreb v lokalni skupnosti, pri čemer omogočimo mladim načrtovanje in/ali odločanje o zadevah, ki vplivajo na celotno generacijo. Gre torej za soodločanje pri aktivnostih, katerih vpliv presega udeležene mlade in ima posledice za širšo skupnost.

Participacija mladih se nanaša na aktivno udeležbo in resnično vplivanje na odločitve, ki zadevajo življenje in delo mladih, ne pa njihovo simbolno ali pasivno prisotnost pri delovanju lokalnih oblasti. Udejstvovanja se zato ne meri le v obsegu, temveč predvsem v kvaliteti. Kvaliteta udejstvovanja je učinkovita, ko imajo ljudje učinek na proces, vplivajo na odločitev ali proizvedejo želeni rezultat.

Da bi lahko uresničili čim višjo stopnjo sodelovanja z mladimi, morajo lokalne oblasti v sodelovanju z mladinskimi organizacijami vpeljati ustrezne strukture, ki omogočajo mladim sodelovanje pri odločitvah in razpravah, ki se nanašajo nanje. Sprva gre lahko za neformalne strukture, ki pa pozneje vsekakor prerastejo neformalni okvir in se najpogosteje oblikujejo kot mladinski sveti lokalnih skupnosti, komisije za mladinska vprašanja ali odbori za mladino.

Lokalna skupnost, ki jo prepoznavamo kot mladim prijazno, ima redno vzpostavljen sistem sodelovanja mladih z Občino, ki se kaže s formalnimi ali še neformalnimi strukturami, ki tovrstno sodelovanje omogočajo.

Kriterij 2: Samoupravna lokalna skupnost izpolnjuje pogoj za podaljšanje veljavnosti certifikata Mladim prijazna občina na tem prednostnem področju, če je v lokalni skupnosti vzpostavljen in redno deluje vsaj eden od formalnih mehanizmov participacije mladih, ki daje možnost sodelovanja mladih z lokalno skupnostjo, tako da omogoča sodelovanje mladih pri sprejemanju zakonskih in drugih predpisov, ki vplivajo na življenje in delo mladih. Takšni mehanizmi so:

- komisija za mladinska vprašanja, pri čemer so v komisijo imenovani tudi predstavniki mladih in/ali mladinskih organizacij,
- odbor za mladino, pri čemer so v odbor imenovani tudi predstavniki mladih in/ali mladinskih organizacij,
- drugi formalni organ – predstavništvo mladih v samoupravni lokalni skupnosti, pri čemer so v organ imenovani tudi predstavniki mladih in/ali mladinskih organizacij ali
- mladinski svet lokalne skupnosti, pri čemer obstaja v lokalni skupnosti redno delujoči mladinski svet lokalne skupnosti, ki ima vzpostavljeno redno sodelovanje z lokalno skupnostjo in lahko nadomešča funkcijo komisije za mladinska vprašanja ali odbora za mladino v občini. Kot redno sodelovanje mladinskega sveta lokalne skupnosti z Občino štejejo vsaj trije skupni sestanki z Občino letno.

Za izpolnjevanje kriterija mora sodelovanje redno potekati vsaj v obdobju enega leta pred oddajo vloge za podaljšanje veljavnosti certifikata Mladim prijazna občina.

10c. člen

Podlago za ekonomsko in socialno neodvisnost osvojijo mladi predvsem skozi formalno in neformalno izobraževanje. Kompetence za aktivno in odgovorno državljanstvo lahko mladi na

neposreden način pridobijo v mladinskih organizacijah, ki predstavljajo edinstveno učno polje demokratičnih procesov. Mladinske organizacije omogočajo mladim, da vplivajo na družbo ter jim pomagajo na poti ekonomskega in socialnega osamosvajanja, tako pa posledično ključno prispevajo k razvoju države.

Večletno članstvo v mladinskih organizacijah vodi v aktivno in odgovorno državljanstvo in izboljšuje kvaliteto življenja mladih tako v času vključenosti v organizacijo kot tudi pozneje v življenju, saj zagotavlja pridobivanje znanj, veščin, pomembnih vrednot in družbene odgovornosti, kar pripomore k uspešnosti njihovega razvoja na vseh življenjskih področjih.

Mladinske organizacije s svojimi aktivnostmi prav tako izboljšujejo kvaliteto življenja v okoljih, v katerih delujejo, saj prinašajo nove ideje, krepijo medkulturno in medgeneracijsko solidarnost, dajejo pobude za spremembe in bogatijo ponudbo prostočasnih aktivnosti.

Mladinske organizacije prinašajo torej številne dolgoročne prednosti tako za vključene mlade kot za lokalno skupnost, ki naj bi prepoznavala njihov pomen in spodbujala njihovo delovanje. Mladim prijazna skupnost ne zapostavlja mladinskih organizacij, ampak podpira njihovo delovanje in razvoj.

Kriterij 3: Samoupravna lokalna skupnost izpolnjuje pogoj za podaljšanje veljavnosti certifikata Mladim prijazna občina na prednostnem področju organiziranja mladih, če izkaže napredek, ki je posledica posameznih ukrepov lokalne skupnosti na tem področju. Napredek, ki se dokazuje, je posledica ukrepov, ki jih je lokalna skupnost izvajala ob prvi uspešni prijavi na poziv za pridobitev certifikata Mladim prijazna občina in jih izvaja tudi ob prijavi na javni poziv za njegovo podaljšanje.

Pri tem lokalna skupnost ohranja obseg ukrepov, ki so bili podlaga za prejem certifikata Mladim prijazna občina. Sprememba oziroma nadgradnja posameznega ukrepa oziroma njegovo nadomestilo z novim ukrepom je v obdobju veljavnosti certifikata Mladim prijazna občina upravičena, v kolikor lokalna skupnost oceni, da je sprememba oziroma nadgradnja oziroma

nadomestilo ukrepa privedlo do boljših rezultatov na področju organiziranja mladih. Upravičenost sprememb presodi komisija za certificiranje mladim prijaznih občin.

Napredek se nanaša na izvajanje najmanj enega od naslednjih ukrepov:

- lokalna skupnost zagotavlja finančno podporo mladinskim organizacijam prek projektnega financiranja (možnost prijave projektov in/ali programov) ali stalnih sredstev v občinskem proračunu,
- lokalna skupnost sofinancira redno delo mladinskih organizacij,
- lokalna skupnost sofinancira usposabljanje kadrov – mladinskih delavcev in voditeljev,
- lokalna skupnost zagotavlja prostore namenjene delovanju mladinskih organizacij v kraju sedeža občine,
- lokalna skupnost zagotavlja prostore namenjene delovanju mladinskih organizacij izven kraja sedeža občine (na primer v krajevnih skupnostih),
- lokalna skupnost zagotavlja prostore namenjene druženju neorganiziranih mladih v kraju sedeža občine,
- lokalna skupnost zagotavlja prostore namenjene druženju neorganiziranih mladih izven kraja sedeža občine (na primer v krajevnih skupnostih),
- lokalna skupnost sofinancira programe mednarodne mobilnosti ali
- lokalna skupnost izvaja druge ukrepe s področja organiziranja mladih.

Kriterij 4: Lokalna skupnost se na podlagi pregleda stanja in učinka zaveže k novim, višjim kazalnikom uspešnosti izvajanja ukrepov, ki jih bo dosegala v obdobju podaljšane veljavnosti certifikata Mladim prijazna občina.

10d. člen

Informiranje mladih zajema najrazličnejše nekomercialne družbene aktivnosti, ki nudijo mladim informacije s področij, ki jih zadevajo oziroma jim omogočajo, da aktivno odločajo o lastnem osebnem razvoju. Med osnovne informativne vsebine prištevamo predvsem informacije povezane

s šolanjem, poklicnim usmerjanjem, zaposlovanjem, osamosvajanjem, zdravjem, socialnim varstvom, pomočjo v stiski, prostim časom, zagovorništvom, pravicami, aktivnimi dejavnostmi, aktivnostmi v prostem času, ekologijo, mednarodnimi dejavnostmi in tako dalje.

Pri posredovanju informacij, ki vplivajo na življenje in aktivnosti mladih, ima lokalna skupnost pomembno vlogo. V sodobni informacijski družbi ima namreč vrsto možnosti, kako posredovati informacije na način, da te dosežejo ciljno publiko. Mladim prijazna občina ima vzpostavljen sistem informiranja mladih o ključnih zadevah, ki vplivajo na njihovo življenje v lokalni skupnosti.

Kriterij 5: Samoupravna lokalna skupnost izpolnjuje pogoj za podaljšanje veljavnosti certifikata Mladim prijazna občina v tem prednostnem področju, če zagotavlja delovanje oziroma izhajanje medija oziroma dela obstoječega medija namenjenega izključno informacijam za mlade med 15. in 29. letom. Obdobje tovrstnega zagotavljanja informiranja mladih obsega obdobje vsaj enega leta pred oddajo vloge za podaljšanje veljavnosti certifikata Mladim prijazna občina.

10e. člen

Finančna neodvisnost, ki naj bi jo prinašala zaposlitev, predstavlja osnovo za osamosvojitve mladih. Visoka stopnja brezposelnosti med mladimi oziroma nevarne oziroma tako imenovane fleksibilne oblike zaposlitve (na primer delo za določen čas, delo s krajšim delovnim časom, delo prek podjetne ali avtorske pogodbe, samozaposlitev in podobno), ki so značilne prav za mlade, ključno zaznamujejo življenje mladih, ki se tako vse pozneje osamosvajajo in vstopajo v obdobje odraslosti.

Ustrezna ureditev področja zaposlovanja mladih je ključna za uspešen razvoj družbe. Z delom se posameznik preživlja, uresničuje svoje potencialne, razvija svojo osebnost in družbeno odgovornost. Brezposelnost pa povzroča revščino in socialno izključenost, kar je nesprejemljivo z vidika človekovih pravic in osnovnih vrednot. Kot taka torej ni v javnem interesu.

Za uspešen razvoj družbe, občine in države so tako zaposlovanje mladih in vse potrebne predhodne aktivnosti, ki ustvarjajo primerne pogoje za njihovo učinkovito zaposlovanje, ključnega pomena.

Zaposlovanje mladih je treba spodbujati in podpirati že v prvi fazi odraščanja ter ga aktivno omogočati v času, ko mladi zapustijo šolski sistem.

Kriterij 6: Samoupravna lokalna skupnost izpolnjuje pogoj za podaljšanje veljavnosti certifikata Mladim prijazna občina na področju zaposlovanja mladih, če izkaže napredek, ki je posledica posameznih ukrepov lokalne skupnosti na tem področju. Napredek, ki se dokazuje, je posledica ukrepov, ki jih je lokalna skupnost izvajala ob prvi uspešni prijavi na poziv za prejem certifikata Mladim prijazna občina in jih izvaja tudi ob prijavi na javni poziv za njegovo podaljšanje.

Lokalna skupnost pri tem ohranja obseg ukrepov, ki so bili podlaga za prejem certifikata Mladim prijazna občina. Sprememba oziroma nadgradnja posameznega ukrepa oziroma nadomestilo ukrepa z novim ukrepom je v obdobju veljavnosti certifikata Mladim prijazna občina upravičena, v kolikor lokalna skupnost oceni, da je sprememba oziroma nadgradnja oziroma nadomestilo ukrepa privedlo do boljših rezultatov na področju zaposlovanja mladih. Upravičenost sprememb presodi komisija za certificiranje mladim prijaznih občin.

Napredek se nanaša na izvajanje najmanj enega od naslednjih ukrepov:

- lokalna skupnost nudi finančne spodbude za samozaposlovanje mladih in pomoč pri samozaposlitvi,
- lokalna skupnost subvencionira prve redne pogodbene zaposlitve za določen ali nedoločen čas za mlade,
- lokalna skupnost umešča mlade v eno izmed prednostnih skupin upravičencev na razpisih, ki spodbujajo podjetništvo, kot je na primer razpis, ki nudi sofinanciranje pri nakupu delovnih sredstev za novonastala podjetja, ki jih ustanovijo mladi podjetniki,
- lokalna skupnost nudi olajšave za gospodarske družbe, ki so registrirane v lokalni skupnosti in imajo med zaposlenimi najmanj petnajstodstotni delež mladih,
- lokalna skupnost ima vzpostavljen center za spodbujanje konkurenčnosti in inovativnosti (podjetniški inkubator),

- lokalna skupnost je (so)ustanovila kooperativo za mlade, ki deluje kot učni center, v katerem lahko mladi pridobijo delovne izkušnje, opravijo pripravništvo in podobno oziroma podpira delovanje takšne kooperative,
- lokalna skupnost zagotavlja možnosti opravljanja pripravništva v službah občinske uprave in drugih javnih institucij v občinskem upravljanju,
- lokalna skupnost sofinancira programe karijerne orientacije, načrtovanja in svetovanja na področju zaposlovanja mladih,
- v lokalni skupnosti je vzpostavljeno lokalno partnerstvo za spodbujanje zaposlovanja mladih na lokalnem trgu dela,
- lokalna skupnost zagotavlja sofinanciranje programov spodbujanja delovne aktivnosti dolgotrajno brezposelnih mladih v lokalni skupnosti,
- lokalna skupnost zagotavlja nepovratna sredstva za dejavnosti socialnega podjetništva mladih, ki so v skladu z javnim interesom lokalne skupnosti,
- lokalna skupnost organizira lokalne zaposlitvene sejme in/ali
- lokalna skupnost izvaja druge ukrepe na področju zaposlovanja mladih.

Kriterij 7: Lokalna skupnost se na podlagi pregleda stanja in učinka zaveže k novim, višjim kazalnikom uspešnosti izvajanja izbranih ukrepov, ki jih bo dosegala v obdobju podaljšane veljavnosti certifikata Mladim prijazna občina.

10f. člen

Učenje je proces, ki poteka skozi celotno obdobje našega življenja. Mladi se izobražujejo formalno ali neformalno. Pod pojmom *formalno izobraževanje* razumemo načrtovan proces učenja oziroma pridobivanja znanja, ki sledi vnaprej določenim ciljem in se odvija v formalnih institucijah za izobraževanje in usposabljanje ter vodi do splošno priznanih diplom in kvalifikacij. *Neformalno izobraževanje* je prav tako načrtovan proces učenja oziroma pridobivanja znanja, vendar se odvija izven formalnih sistemov izobraževanja in usposabljanja in ni nujno, da vodi do formalno priznanih rezultatov. Bistven poudarek daje aktivnosti in samoiniciativnosti udeležencev. Neformalno

izobraževanje se lahko odvija v okviru aktivnosti organizacij in skupin civilne družbe ali na delovnem mestu.

Za celovito izobraževanje mladih je prvenstvenega pomena povezovanje obeh stebrov izobraževanja. Njun komplementaren odnos zagotavlja mladim uspešno osamosvajanje, večjo zaposljivost, osebnostni in poklicni razvoj ter višjo kakovost življenja.

Lokalna skupnost, ki si želi mladih, ki bi s svojim znanjem pripomogli k dobrobiti celotne skupnosti, naj mladim zagotovi ustrezne pogoje za izobraževanje. To lahko doseže z izvajanjem različnih ukrepov na področju izobraževanja mladih.

Kriterij 8: Samoupravna lokalna skupnost izpolnjuje pogoj za podaljšanje veljavnosti certifikata Mladim prijazna občina na prednostnem področju izobraževanja mladih, če izkaže napredek, ki je posledica posameznih ukrepov lokalne skupnosti na tem področju. Napredek, ki se dokazuje, je posledica ukrepov, ki jih je lokalna skupnost izvajala ob prvi uspešni prijavi na poziv za prejem certifikata Mladim prijazna občina in jih izvaja tudi ob prijavi na poziv za njegovo podaljšanje.

Lokalna skupnost pri tem ohranja obseg ukrepov, ki so bili podlaga za prejem certifikata Mladim prijazna občina. Sprememba oziroma nadgradnja posameznega ukrepa ali nadomestilo ukrepa z novim ukrepom je v obdobju veljavnosti prvega certifikata Mladim prijazna občina upravičena, v kolikor lokalna skupnost oceni, da je sprememba oziroma nadgradnja oziroma nadomestilo ukrepa privedlo do boljših rezultatov na področju izobraževanja mladih. Upravičenost sprememb presodi komisija za certificiranje Mladim prijaznih občin.

Napredek se nanaša na izvajanje najmanj enega izmed naslednjih ukrepov:

- lokalna skupnost sofinancira projekte in programe formalnih ali neformalnih usposabljanj za mlade,

- lokalna skupnost razpisuje štipendije za mlade,
- lokalna skupnost sofinancira kadrovske štipendije za deficitarne poklice,
- lokalna skupnost razpisuje štipendije za mlade s socialno šibkim položajem,
- lokalna skupnost razpisuje denarne spodbude učencem, dijakom in študentom v lokalni skupnosti, ki dosegajo dobre učne rezultate in izjemne uspehe pri različnih občolskih dejavnostih,
- lokalna skupnost zagotavlja možnost opravljanja študijske prakse v službah občinske uprave in drugih javnih institucijah v občinskem upravljanju in/ali
- lokalna skupnost izvaja druge ukrepe na področju izobraževanja mladih.

Kriterij 9: Lokalna skupnost se na podlagi pregleda stanja in učinka zaveže k novim, višjim kazalnikom uspešnosti izvajanja izbranih ukrepov, ki jih bo dosegala v obdobju podaljšane veljavnosti certifikata.

10g. člen

Odselitev od staršev je eden prvih korakov na poti do osamosvajanja mladega posameznika. Posledice pozne odselitve in z njo povezanega tako imenovanega podaljšanega otroštva se kažejo v vse daljši odvisnosti mladih od staršev in poznejšem prehodu iz obdobja mladosti v obdobje odraslosti. Mladi v Sloveniji se teže in kasneje odločajo za ustvarjanje lastne družine ter sprejemanje drugih odgovornosti v življenju.

Na področju reševanja stanovanjske problematike mladih ima izključno vlogo lokalna skupnost, ki lahko z ukrepi na področju stanovanjske politike omogoča mladim lažji dostop do prvega stanovanja in posledično hitrejšo in lažje osamosvajanje, prevzemanje odgovornosti ter nižjo stopnjo izseljevanja mladih. Takšna politika prinaša prednosti tako mladim kot tudi lokalni skupnosti nasploh.

Kriterij 10: Samoupravna lokalna skupnost izpolnjuje pogoj za podaljšanje veljavnosti certifikata Mladim prijazna občina na tem prednostnem področju, če izkaže napredek pri reševanju stanovanjske problematike mladih, ki je posledica posameznih tovrstnih ukrepov lokalne skupnosti.

Napredek, ki se dokazuje, je posledica ukrepov, ki jih je lokalna skupnost izvajala ob prvi uspešni pridobitvi certifikata Mladim prijazna občina in jih izvaja tudi ob prijavi na poziv za podaljšanje veljavnosti certifikata Mladim prijazna občina.

Lokalna skupnost ohranja pri tem obseg ukrepov, ki so bili podlaga za prejem certifikata Mladim prijazna občina. Sprememba oziroma nadgradnja posameznega ukrepa ali nadomestilo ukrepa z novim ukrepom je v obdobju veljavnosti prvega certifikata Mladim prijazna občina upravičena, v kolikor lokalna skupnost oceni, da je sprememba oziroma nadgradnja oziroma nadomestilo ukrepa privedlo do boljših rezultatov na področju stanovanjske politike za mlade. Upravičenost sprememb presodi komisija za certificiranje mladim prijaznih občin.

Napredek se nanaša na izvajanje najmanj enega izmed naslednjih ukrepov:

- lokalna skupnost v razpisu za podelitev neprofitnih najemniških stanovanj uvršča mlade v posebno kategorijo upravičencev,
- lokalna skupnost zagotavlja nižje obrestne mere za mlade, ki rešujejo prvo stanovanjsko vprašanje,
- lokalna skupnost ima sprejet lokalni stanovanjski program, v katerem so mladi izpostavljena ciljna skupina,
- lokalna skupnost nudi pod ugodnimi pogoji stanovanje za družbeno nadpovprečno aktivnega mladega posameznika,
- lokalna skupnost subvencionira najemnine mladim,
- v lokalni skupnosti je ustanovljena stanovanjska zadruga in/ali
- lokalna skupnost izvaja druge ukrepe za rešitev prvega stanovanjskega problema mladih.

Kriterij 11: Lokalna skupnost se na podlagi pregleda stanja in učinka zaveže k novim, višjim kazalnikom uspešnosti izvajanja izbranih ukrepov, ki jih bo dosegala v obdobju podaljšane veljavnosti certifikata Mladim prijazna občina.

10h. člen

Vsaka politika ali delovanje zasnovano z namenom spodbujanja vključevanja mladih mora potekati v takšnem kulturnem okolju, ki spoštuje mlade in upošteva njihove potrebe, položaj in težnje.

S sodelovanjem mladih in lokalnih skupnosti dosegamo več pozitivnih učinkov:

- z vključenostjo mladih programom, projektom in ukrepom za mlade in druge občane povečamo njihovo pomembnost, učinkovitost in kredibilnost,
- v projektih ali programih spodbujamo občutek solastništva med mladimi in odraslimi,
- krepimo sposobnosti vodenja med mladimi,
- omogočimo boljše medsebojno razumevanje in prepoznavanje vrednosti dela enih in drugih,
- omogočimo spoznavanje sposobnosti in izkušenj mladih pri odraslih ter obratno in
- ustvarimo zaveznitva med mladimi in odraslimi.

Mladim prijazna občina tako razširi sodelovanje z lokalnimi mladinskimi organizacijami in mladimi na raven priprave, izvedbe ali vrednotenja konkretnih politik oziroma ukrepov za mlade. V procesu sodelujejo mladi in Občina kot enakovredni partnerji. Primera tovrstnih projektov sodelovanja na ravni politiko sta na primer:

- Mladi aktivno sooblikujejo strategijo oziroma lokalni program za mlade, ki jo sprejme občinski oziroma mestni svet. Mladi so aktivno vključeni v faze izvedbe in/ali vrednotenja te strategije.
- Lokalna skupnost sprejme v tesnem partnerstvu z mladimi katerikoli ukrep za mlade. Tesno partnerstvo pomeni, da so mladi aktivno sodelovali pri oblikovanju ukrepa (na primer predlagali so njegovo izvedbo, sodelovali so pri pripravi aktov, s katerimi lokalna skupnost ureja področje ukrepa, sodelovali so pri analizi stanja in podobno).

Kriterij 12: Samoupravna lokalna skupnost izpolnjuje pogoj za podaljšanje veljavnosti certifikata Mladim prijazna občina v tem prednostnem področju, če izkaže, da je v obdobju veljavnosti certifikata, ki ga želi občina podaljšati, izvedla vsaj en skupen projekt z mladimi na ravni oblikovanja politik.

III. POSTOPEK PODALJŠANJA VELJAVNOSTI CERTIFIKATA MLADIM PRIJAZNA OBČINA

11. člen

Izvajalska organizacija objavi na spletni strani www.institut-imp.si javni poziv za podaljšanje veljavnosti certifikata Mladim prijazna občina. V pozivu in spremljajoči dokumentaciji morajo biti navedeni vsi potrebni podatki, ki omogočajo vlagatelju ustrezno pripravo in pošiljanje vloge na javni poziv, opredeljene pa morajo biti tudi vse zahteve, ki jih mora izpolnjevati vloga, da velja kot formalno popolna.

O javnem pozivu se po elektronski in/ali navadni pošti smiselno obvesti samoupravne lokalne skupnosti v Republiki Sloveniji, ki so v preteklosti že prejele certifikat Mladim prijazna občina.

Vlogo na javni poziv mora vlagatelj vložiti v roku in na način, ki je določen v javnem pozivu. Rok za predložitev vloge ne sme biti krajši od 6 tednov.

12. člen

Vloga obsega izpolnjen, podpisan in ožigosan prijavi obrazec, ki je ob pozivu del razpisne dokumentacije.

Vlogi za podaljšanje veljavnosti certifikata Mladim prijazna občina mora, kjer to zahteva obrazec, vlagatelj predložiti dokazila o izpolnjevanju kriterijev za podaljšanje veljavnosti certifikata.

Podrobnejša navodila za vlaganje vlog se objavijo na spletni strani www.institut-imp.si in v javnem pozivu.

13. člen

Dokazila o izpolnjevanju kriterijev so obvezna v delih, v katerih obrazec *Utemeljitev predloga*, ki je sestavni del razpisne dokumentacije za podaljšanja veljavnosti certifikata Mladim prijazna občina, določa obvezno prilaganje dokazil.

14. člen

Komisija za podaljšanje veljavnosti certifikata Mladim prijazna občina lahko od občine prijaviteljice zahteva kopijo dokumentacije oziroma vpogled v dokumentacijo, ki dokazuje izpolnjevanje kriterijev za podaljšanje veljavnosti certifikata Mladim prijazna občina in je skladna z ukrepi, ki jih v vlogi za podaljšanje veljavnosti certifikata navaja občina. Komisija lahko od občine prijaviteljice oziroma občine, ki je na podlagi javnega poziva že podaljšala veljavnost certifikata Mladim prijazna občina, zahteva omenjeno dokumentacijo oziroma dokazila kadarkoli v času od prijave na javni poziv za podaljšanje veljavnosti certifikata Mladim prijazna občina do poteka veljavnosti podaljšane certifikata.

Občina prijaviteljica oziroma občina, kateri se je veljavnost certifikata že podaljšala, je dolžna komisiji predložiti zahtevano dokumentacijo v roku, ki ga predpiše komisija, pri čemer rok za oddajo zahtevane dokumentacije ne sme biti krajši od 15 dni.

15. člen

Za pregled in vrednotenje prijav je pristojna štiričlanska komisija, ki jo imenuje odgovorna oseba izvajalske organizacije. Sestavljajo jo dva predstavnika Inštituta za mladinsko politiko, en predstavnik Skupnosti občin Slovenije in en predstavnik zainteresirane javnosti. Predlog za imenovanje predstavnika Skupnosti občin Slovenije poda Skupnost občin Slovenije. Predlog za predstavnika zainteresirane javnosti izbere odgovorna oseba izvajalske organizacije na podlagi posameznikov, ki s svojim delom ključno prispevajo k razvoju lokalnih mladinskih politik v letu podeljevanja certifikata. Komisija odpira samo popolno opremljene in pravočasno vložene vloge v skladu z določili poziva. O odpiranju vlog se vodi zapisnik.

Komisija v 15 dneh po odpiranju vlog pisno pozove tiste vlagatelje, ki niso predložili popolnih vlog, da jih dopolnijo. V pozivu za dopolnitev vloge se navede, kateri dokumenti, podatki ali dokazila manjkajo in rok za dopolnitev prijave, ki ne sme biti krajši od treh in ne daljši od 15 dni.

Komisija pregleda in vsebinsko ovrednoti popolne vloge v skladu s pogoji in na podlagi kriterijev določenih v javnem pozivu in teh pravilih. O pregledu in vrednotenju vlog se vodi zapisnik.

Strokovna komisija glasuje o predlaganih kandidatih na podlagi temeljite analize vlog in razprave o njih. Izbrani so tisti kandidati, za katere glasujejo vsi člani strokovne komisije.

Po opravljenem vrednotenju prijav komisija pripravi seznam vlagateljev glede na izpolnjevanje kriterijev in predlog upravičencev do podaljšanja veljavnosti certifikata Mladim prijazna občina, ki ga podpišejo člani komisije ter ga predložijo direktorju izvajalske organizacije v potrditev.

16. člen

O izboru upravičencev za podaljšanje veljavnosti certifikata na predlog komisije odloči direktor izvajalske organizacije s sklepom. Sklep vsebuje naslednje podatke:

- seznam vlagateljev,
- seznam vlog, ki so bile dopolnjene,
- seznam vlog, zavrženih zaradi nepopolnosti,
- seznam vlagateljev, ki so oddali popolne prijave,
- seznam in število upravičencev za podaljšanje veljavnosti certifikata in
- druge podatke, ki so bistvenega pomena za izbor upravičencev.

V obrazložitvi sklepa se navedene odločitve oziroma ugotovitve utemeljijo.

Izvajalska organizacija izda vsem uspešnim vlagateljem sklep o podalšanju veljavnosti certifikata Mladim prijazna občina. Neuspešnim vlagateljem izdajalska organizacija izda sklep o zavrnitvi vloge z utemeljitvijo.

17. člen

Listine za podaljšanje veljavnosti certifikata Mladim prijazna občina podeljuje direktor izvajalske organizacije. Podelitev certifikatov Mladim prijazna občina je javna.

Nosilke certifikata Mladim prijazna občina se certificira z listino. Obliko in vsebino listine določi direktor izvajalske organizacije.

18. člen

Veljavnost certifikata Mladim prijazna občina se upravičeni lokalni skupnosti podaljša za obdobje štirih let.

19. člen

Strokovna komisija bo stanje na področju lokalnih mladinskih politik v občinam, ki jim je bila podaljšana veljavnost certifikata Mladim prijazna občina, preverjala s krajšimi poročili.

IV. PREHODNA IN KONČNA DOLOČBA

20. člen

Ta pravila se uporabljajo za prvo in vsako nadaljnje podeljevanje certifikata Mladim prijazna občina. Ta pravila so lahko predmet sprememb ob nadaljnjem razvoju certificiranja mladim prijaznih občin.

21. člen

Ta pravila pričnejo veljati z dnem objave na spletni strani www.institut-imp.si.

V Ajdovščini, dne 21. 5. 2024

Anja Bandelj
v.d. direktorja Inštituta za
mladinsko politiko